

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Alytaus rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Alytaus rajono ir Birštono savivaldybių kaimiškosios teritorijos bendruomenių inicijuota vietos plėtros strategija 2015-2020 metams“ (toliau – VPS)
kvietimo Nr. 33

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS

1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Nauja redakcija nuo 2021-06-01: Nr. 3D-352, 2021-05-31, paskelbta TAR 2021-05-31, i. k. 2021-12127; Suvestinė redakcija nuo 2022-04-01) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.
------	---

1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse plėtoti“ Nr. LEADER-19.2-6.4 (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams.																			
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios										2	0	2	2	-	0	4	-	2	9
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos										2	0	2	2	-	0	5	-	3	1
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	2	-	0	4	-	0	5	☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____								
												☒	Alytaus rajono vietos veiklos grupės valdybos rašytinio sprendimo priėmimo protokolu Nr.20								
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. <u>6A</u>																			
1.6.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Įvairinti Alytaus rajono VVG teritorijoje vykdomą ekonominę veiklą, padidinti užimtumą ir mažinti skurdo riziką.																			
1.7.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	Parama teikiama ne žemės ūkio veiklai, įskaitant paslaugų žemės ūkiui teikimą ir išskyrus žemės ūkio produktų gamybą, apdorojimą, perdirbimą. Remiama veikla nustatoma vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, o informacija apie tai nurodoma Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėse nustatytuose reikalavimuose. Priemonė yra kurianti darbo vietas. Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA <u>1</u> priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat Verslo plane (FSA <u>2</u> priedas), pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.																			
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: VVG teritorijoje registruoti ir veiklą vykdytys juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža arba maža įmonė; ūkininkas ar kitas fizinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka vykdytys individualią veiklą (pareiškėjo (fizinio asmens) deklaruota gyvenamoji vieta VVG teritorija). Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.																			

1.9.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	345 036,00 Eur.
1.10.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	iki 82 400,00 Eur. Paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas ir planuojamų sukurti naujų darbo vietų skaičių (vienai darbo vietai (1 etatui) sukurti didžiausia paramos suma gali būti iki 41 200,00 Eur). Parama neteikiama projektams, kuriuose neplanuojama kurti naujų darbo vietų.
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti: -iki <u>70,00</u> proc. kai privatus juridinis arba fizinis asmuo, atitinka labai mažai įmonei keliamus reikalavimus; -iki <u>50,00</u> proc. kai juridinis asmuo atitinka mažai įmonei keliamus reikalavimus; - iki <u>50,00</u> proc. kai fizinis asmuo neatitinka labai mažai įmonei keliamų reikalavimų.
1.12.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	1. pareiškėjo nuosavomis piniginėmis lėšomis; 2. pareiškėjo skolintomis lėšomis; 3. pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinomis lėšomis; 4. gautinomis paramos lėšomis (kai vietos projekto išlaidų apmokėjimo būdas - sąskaitų apmokėjimas; arba - išlaidų kompensavimas ir vietos projektas įgyvendinamas daugiau nei vienu etapu), arba išlaidų kompensavimas su avansu.
1.13.	Vietos projektų finansavimo fondas (-ai):	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšos

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Didesnis naujų darbo vietų skaičius kaimo gyventojams.	25	Vertinama pagal vietos projekto paramos paraišką, verslo planą ir kartu su paraiška	Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal įgyvendinimo

	Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:		pateiktuose dokumentuose nurodytą informaciją.	ataskaitos ir galutinio mokėjimo prašymo (MP) ir jo priedų duomenis. Prie MP pridedamos: darbo sutarčių kopijos su naujai įdarbintais asmenimis; Sodros pranešimų (1-SD) apie apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo pradžią kopijas. Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto kontrolės laikotarpiu vertinama pagal užbaigto projekto metinėje ataskaitoje pateikiamą informaciją ir kartu su ja pateiktus dokumentus. Prie ataskaitos prašoma pridėti: Sodros finansinių metų suvestinę „Apdraustųjų asmenų draudžiamosios pajamos ir valstybinio socialinio draudimo įmokos už nurodytą laikotarpį“, finansinės atskaitomybės dokumentus, už ataskaitinius metus metus.
1.1.	Sukuriama 3,1 ir daugiau darbo vietos	25		
1.2.	Sukuriama 2,1- 3 darbo vietos	20		
1.3.	Sukuriama 1-2 darbo vietos (žr. į FSA 3.2.1. punktą „Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis“)	15		
2.	Pareiškėjas yra kaimo vietovėje veikiantis subjektas, kuris iki paraiškos pateikimo dienos: (atitiktis šiam kriterijui vertinama pagal pareiškėjo (fizinio asmens) gyvenamosios vietos deklaraciją, pareiškėjo (juridinio asmens) - registracijos vietą):	20	Kriterijus tikrinamas paraiškos pateikimo dienai pagal kartu su paraiška pateiktus dokumentus: fizinio asmens gyvenamosios vietos deklaraciją, arba juridinio asmens registracijos vietą	Vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu kriterijus nėra tikrinamas
2.1.	Pareiškėjas (fizinis asmuo) - kaimo gyventojas deklaruojantis gyvenamąją vietą kaimo vietovėje (paraiškos pateikimo dieną nepertraukiamai yra deklaruojantis gyvenamąją vietą kaimo vietovėje):			
2.1.1.	3 ir daugiau metų	20		
2.1.2.	1-2 metus	10		
2.1.3.	iki 12 mėnesių imtinai	5		
2.2.	Pareiškėjas (juridinis asmuo) - registruotas kaimo vietovėje (paraiškos pateikimo dieną nepertraukiamai yra registruotas kaimo vietovėje):			
2.2.1.	3 ir daugiau metų	20		
2.2.2.	1-2 metus	10		
2.2.3.	iki 12 mėnesių imtinai	5		

3.	Sukurta bent 1 darbo vieta samdomam darbuotojui (asmeniui) iki 40 m. (imtinai)	25	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją, prie vietos projekto paraiškos pateiktus dokumentus (statistikos departamento duomenys arba seniūno pažyma pagrindžianti, kad vykdytojo teritorijoje yra jaunų asmenų iki 40 m. imtinai).	Darbo santykius ir apmokėjimą už darbą įrodantys dokumentai: darbo sutarties sudarymo metu asmuo privalo būti 40 metų (imtinai) arba jaunesnio amžiaus.
4.	Pareiškėjas – fizinis asmuo arba pareiškėjo – juridinio asmens – pagrindinis akcininkas, esantis juo ne mažiau kaip 1 m. iki paraiškos pateikimo (paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip paskutinius vienerius metus nepertraukiamai), yra iki 40 metų (imtinai) amžiaus <i>(pagrindinis akcininkas – turintis daugiau kaip 50 procentų juridinio asmens akcijų, žemės ūkio bendrovės pajų. Kito juridinio asmens, neturinčio akcininkų (pavyzdžiui, mažosios bendrijos, kooperatinės bendrovės), atveju – vadovas yra iki 40 metų (imtinai) amžiaus))</i> Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Vertinama pagal vietos projekto paramos paraišką, verslo planą ir kartu su paraiška pateiktuose dokumentuose nurodytą informaciją.	Netikrinama
4.1.	Pareiškėjas – fizinis asmuo arba pareiškėjo – juridinio asmens – pagrindinis akcininkas, esantis juo ne mažiau kaip 1 m. iki paraiškos pateikimo (paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip paskutinius vienerius metus nepertraukiamai), yra iki 29 metų amžiaus imtinai	20		
4.2.	Pareiškėjas – fizinis asmuo arba pareiškėjo – juridinio asmens –	15		

	pagrindinis akcininkas, esantis juo ne mažiau kaip 1 m. iki paraiškos pateikimo (paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip paskutinius vienerius metus nepertraukiamai), yra nuo 30 iki 40 metų amžiaus imtinai			
5.	Projektas prisideda prie tvarios ir darnios VVG teritorijos plėtros (tausoja aplinką, gamtą, prisideda prie klimato kaitos veiksnių švelninimo, projekte suplanuota naudoti ekologiškas medžiagas, atsinaujinančius energijos šaltinius ir pan.).	10	Vertinama pagal paraiškos – 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją bei prie vietos projekto pridėtus dokumentus: - Tikrinama bei vertinama informacija ar paraiškoje, pagrindžiama, kaip projektas tausoja aplinką, gamtą, prisideda prie klimato kaitos veiksnių švelninimo, projekte suplanuota naudoti ekologiškas medžiagas, atsinaujinančius energijos šaltinius ir pan.). - Atitiktis taip pat patikrinama pagal numatomas investicijas grindžiančius komercinius pasiūlymus.	Projekto kontrolės laikotarpiu atitiktis tikrinama kaip 4 paraiškos dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ aorašymas ir bei prie paraiškos pridėti komerciniai pasiūlymai atitinka projekto viešųjų pirkimų dokumentaciją bei prie mokėjimo prašymų pateiktus dokumentus bei faktinę projekto situaciją.
Iš viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte		
3.1.1.	Tinkamos finansuoti vietos projektų įgyvendinimo išlaidos yra nurodytos šios FSA 3.3. dalyje „Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas“ ir jos būti patirtos tinkamu laikotarpiu, kuris turi būti nurodytas patvirtintame FSA, bet ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 24 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos arba sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, kai paramos sutartys nesudaromos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER programa“ veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2025 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus	Kontroliuojamumas (kai taikoma)

		vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
3.2. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:			
3.2.1.	Planuojamos vienos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio, t.y. vienai darbo vietai (1 etatui) sukurti didžiausia paramos suma) negali būti didesnė už 41 200,00 Eur. Jeigu vietos projektu kuriama mažiau arba daugiau kaip viena darbo vieta (etatas), planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas <i>pro rata</i> principas (pvz., jeigu pagal VPS priemonės veiklos sritį apskaičiuojama, kad planuojama vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 41 200,00 Eur, o vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 20 600,00 Eur; jeigu pagal VPS priemonę numatyta, kad planuojama vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 41 200,00 Eur, o vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 1,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 1,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 61 800,00 Eur). Vertinamas santykis tarp VPS priemonės veiklos sričiai, pagal kurią planuojama kurti darbo vietas, numatyto biudžeto ir planuojamo VPS darbo vietų sukūrimo rodiklio pagal VPS priemonės veiklos sritį reikšmės.		
3.4. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:			
I	II	III	
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas	
3.3.1.	Naujų prekių įsigijimo:	Visos tinkamų finansuoti išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su VPS priemonės turiniu ir būtinos VPS priemonei įgyvendinti.	
3.3.1.1.	speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigijamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias	

		paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; • Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiama prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); • Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklų 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.3.1.2.	projektui įgyvendinti ir projekte numatyti veiklai vykdyti būtina specializuota technika ir (arba) įranga. Parama įsigyti N kategorijos, N₁ klasės motorinę transporto priemonę kroviniams vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): • bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; • Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiama prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); • Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklų 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš

	reikalavimų patvirtinimo“, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų ir kai ji neatsiejamai susijusi su versle numatytomis teikti paslaugomis, pvz.: maisto pristatymu, mobilios įrangos pervežimu į paslaugų teikimo vietą ir pan., t. y. neskirta krovinių gabenimo keliais veiklai vykdyti;	trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.3.1.3.	naujų statybinių medžiagų įsigijimas kai projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimas ar kapitalinis remontas atliekamas ūkio būdu.	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): • bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; • Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); • Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklų 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos

		reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.3.2.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	Visos tinkamų finansuoti išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su VPS priemonės turiniu ir būtinos VPS priemonei įgyvendinti.
3.3.2.1.	vietos projekte numatyti veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas ir (arba) kapitalinis remontas.	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): • bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; • Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiama prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“; • Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklų 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.3.2.2.	verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas. (Privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): • bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti

	projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos).	pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; • Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiama prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapyje www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); • Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.3.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 155–160 punktuose, įsigijimo):	Visos tinkamos finansuoti išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su VPS priemonės turiniu ir būtinos VPS priemonei įgyvendinti. Vietos projekto bendrosioms išlaidoms, įskaitant vietos projekto viešinimo priemones, nurodytas Vietos projektų administravimo taisyklių 155–160 punktuose, įsigijimas negali viršyti 10 (dešimt) proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias). Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detalai nurodyti pagal konsultacijų turinį).
3.3.3.1.	Atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): • bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; • Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiama prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio

		projektus ir panašiams paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); • Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų.
3.3.3.2.	Vietos projekto viešinimo išlaidos	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): • bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; • Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais į kainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašiams paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); • Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų.
3.3.4.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų.
3.4. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:		
3.4.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;		
3.4.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);		
3.4.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų į kainį (kai toks yra nustatytas);		
3.4.4. nepagrįstai didelės išlaidos;		

- 3.4.5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- 3.4.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;
- 3.4.7. naujų prekių įsigijimo išlaidos mokymų vietos projektuose, išskyrus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.3 papunktyje nurodytą atvejį;
- 3.4.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.4.9. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos, išskyrus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.3 papunktyje nurodytas išlaidas. Paramos gavėjas, siekdamas, kad trumpalaikis turtas būtų pripažintas tinkamomis finansuoti išlaidomis, jį turi sunaudoti vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu;
- 3.4.10. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.4.11. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);
- 3.4.12. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.4.13. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);
- 3.4.14. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;
- 3.4.15. investicijų į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).
- 3.4.16. smulkių buitinių reikmenų įsigijimo išlaidos (patalynės, stalo įrankių, indų ir pan.);
- 3.4.17. vidaus vandenų transporto priemonės, priskiriamos žvejybos laivams, mažiesiems laivams (išskyrus irklines valtis ir baidares), pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse;
- 3.4.18. visų tipų orlaiviams priskiriami aparatai (mašinos), kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose tai reglamentuojančiuose teisės aktuose;
- 3.4.19. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulus presuoti, medienos smulkintuvai, kapoklės);
- 3.4.20. transporto priemonės, kurios priskiriamos ir (arba) prilyginamos L kategorijai (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kartingai ir pan.); M kategorijai (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams, išskyrus autokatafalkus ir 8 sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti; N kategorijai priskiriamų kėbulų tipams, kurių kodai – BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS (vilkikai, sunkvežimiai, šaldytuvai); G kategorijai (visureigiai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams; O kategorijai (priekabos ir puspriekabės) priskiriamas transporto priemonės, kurių kodas – DD (L kategorijos priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemonės (gyvenamieji automobiliai, kemperiai ir kt.), kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ;
- 3.4.21. buldozeriai, ekskavatoriai, ekskavatoriniai krautuvai, ekskavatoriniai traktoriai, mini-krautuvai;
- 3.4.22. paprastojo (cinamojo) remonto išlaidos;
- 3.4.23. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;
- 3.4.24. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

- 3.4.25. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;
- 3.4.26. išlaidos, padengtos naudojant finansų inžinerijos priemones, finansuotas iš ES struktūrinių fondų lėšų, finansuojamos iš kitų nacionalinių programų, ES struktūrinių fondų, bet kurio kito ES ir (arba) tarptautinio fondo lėšų;
- 3.4.27. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).
- 3.4.28. nenumatytos projektiniame pasiūlyme, išskyrus atvejus, kai projektiniame pasiūlyme buvo numatyti statinio statybos, atnaujinimo (modernizavimo), rekonstravimo, kapitalinio remonto darbai, tačiau nebuvo numatyti darbai, susiję su statinio statyba, atnaujinimu (modernizavimu), rekonstravimu, kapitaliniu remontu ar kultūros paveldo objektų tvarkyba, kurių poreikis ir pareiga juos atlikti pareiškėjui tapo žinomi rengiant statinio statybos projektą ar kitus su statyba susijusius dokumentus.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	Pareiškėjas VVG teritorijoje registruotas ir veiklą vykdančias	Tikrinama informacija, pateikta paraiškoje bei kartu su paraiška pateikta pažyma apie deklaruotą gyvenamąją/veiklos vykdymo (registracijos) vietą.	Atitiktis kriterijui vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus. Pateikiama deklaracija apie pareiškėjo gyvenamąją ar

			registracijos vietą.
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
4.2.3.1.	Pareiškėjas vykdo ūkinę komercinę veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamas:	Atitiktis tikrinama pagal juridinio asmens registravimo pažymėjimą ir (arba) ūkininko ūkio registravimo pažymėjimą, ir (arba) individualios veiklos pažymą, ir (arba) verslo liudijimą, bei ataskaitinių metų finansines ataskaitas.	Netikrinama
4.2.3.1.1.	<i>Pareiškėjo – fizinio asmens – ataskaitiniais metais gautos pajamos iš ūkinės komercinės veiklos (gautos tiesioginės išmokos neįskaičiuojamos į pareiškėjo veiklos pajamas) sudaro ne mažiau nei 12 minimalios mėnesinės algos dydžių (apskaičiuojama pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu). Pajamos turi būti deklaruotos Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija);</i>		
4.2.3.1.2.	<i>pareiškėjo – juridinio asmens pardavimo pajamos (išskyrus atvejus, nurodytus šiame FSA 4.2.6.4. papunktyje) ataskaitiniais metais yra ne mažesnės kaip 12 vidutinių darbo užmokesčių dydžių (apskaičiuojama pagal ataskaitinių metų privačiojo sektoriaus su individualiosiomis įmonėmis vidutinio darbo užmokesčio dydį, bruto) (vadovaujamas Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale www.osp.stat.gov.lt pateiktais duomenimis);</i>		
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.5.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokių rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės

		teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.5.1.	Projektu kuriamos ir numatomos išlaikyti naujos darbo vietos	Tikrinama informacija, pateikta paraiškoje bei verslo plane	Patikrinama informacija, pateikta paraiškoje, verslo plane bei dokumentacija su projekto metinėmis ataskaitomis - darbo sutartys
4.2.6.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.6.1.	Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), neremiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra toks: 1. alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba jais; 2. tabako gaminių gamyba ir prekyba jais; 3. ginklų ir šaudmenų gamyba ir prekyba jais; 4. azartinių lošimų ir lažybų organizavimas; 5. didmeninė ir mažmeninė prekyba, išskyrus mažmeninę prekybą savo pagaminta produkcija; 6. finansinis tarpininkavimas, pagalbinė finansinio tarpininkavimo veikla; 7. draudimo ir pensijų lėšų kaupimo operacijos; 8. nekilnojamojo turto operacijos; 9. teisinės ir konsultavimo veiklos organizavimas; 10. medžioklė, gaudymas spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusios paslaugos; 11. elektros energijos gamyba, pardavimas ir paskirstymas; 12. krovinio kelių transporto ir perkraustymo veikla; 13. už paramos lėšas įgyto turto nuoma, išskyrus poilsio ir sporto reikmenų nuomą; 14. žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė bei akvakultūra, išskyrus paslaugas žemės ūkiui, kaip nurodyta Paslaugų žemės ūkiui sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 76 „Dėl Paslaugų žemės ūkiui sąrašo patvirtinimo“; 15. paslaugų žemės ūkiui teikimo veikla, kai paraišką teikia pareiškėjas, vykdomas žemės ūkio veiklą; 16. apgyvendinimo ir stovyklaviečių veikla (EVRK 55 skyriaus veiklos);		
4.2.6.2.	Jeigu projekte numatyta produktų gamyba, apdorojimas, perdirbimas, galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede (toliau – Sutarties I priedas) nurodytas produktas. Detalusis produktų sąrašas pateikiamas 2016 m. spalio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2016/1821, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas.		

	Jeigu apdorotas, perdirbtas, pagamintas produktas patenka į Sutarties I priedo sąrašą, tačiau pajamos gaunamos tik iš paslaugos suteikimo, tokia ekonominė veikla remiama pagal Priemonės veiklą.		
4.2.6.3.	Viename projekte gali būti numatyta keletas remiamų ekonominės veiklos rūšių.		
4.2.6.4.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas (FSA 2 priedas).		
4.2.6.5.	Jei vietos projekte numatytos investicijos, susijusios su maisto tvarkymu, jos turi atitikti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;		
4.2.7.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte		
4.2.8.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte ir Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priede „Pareiškėjo ir (arba) partnerio tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“		
4.3.	Vietos projekto vykdytojo išipareigojimai:		
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo išipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte		
4.3.2.	Specialieji vietos projekto vykdytojo išipareigojimai:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.3.2.1.	Sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (turi būti vadovaujamosi Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika, kuri tvirtinama atskiru Lietuvos Respublikos	Tikrinama informacija, pateikta paraiškoje bei verslo plane	Patikrinama informacija, pateikta paraiškoje, verslo plane bei dokumentacija su projekto metinėmis ataskaitomis - darbo sutartys

	žemės ūkio ministro įsakymu).		
4.3.3.	Papildomi vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose		
4.3.3.1.	Paramos gali kreiptis privatus juridinis asmuo, kuris nuo paraiškos pateikimo iki paramos sutarties pasirašymo turi atitikti labai mažos arba mažos įmonės reikalavimus, nurodytus Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Rekomendacijoje Nr. 2003/361/EB (taikoma fiziniams asmenims), arba privatus fizinis asmuo.		
4.3.3.2.	Įgyvendinti projektą per nurodytą laikotarpį, kuris neviršija 24 mėnesių nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo dienos (įgyvendinimo trukmė nurodoma paramos paraiškoje (verslo plane));		
4.3.3.3.	pradėti projekto įgyvendinimo darbus ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo sutarties pasirašymo dienos (<i>Darbų pradžia – laikas, kai pradedami su investicija susiję faktiniai statybos darbai arba prisiimamas pirmasis teisiškai privalomas sutartinis įsipareigojimas užsakyti ir (arba) įsigyti įrenginius, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, priklausomai nuo to, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas, nelaikomi darbų pradžia</i>); Paramos gavėjas, pradėdamas įgyvendinti projektą, raštu apie tai informuoja Alytaus rajono VVG ir Agentūrą ir prideda patvirtinimo dokumentus (investicijos įsigijimo dokumentus, sutartį dėl paslaugų teikimo ir kt.). Projekto įgyvendinimo pradžia nėra laikoma konsultacijų projekto įgyvendinimo ir administravimo klausimais ir kitų bendrųjų išlaidų kategorijai priskirtinų išlaidų pirkimo–pardavimo, paslaugų teikimo sutarčių sudarymas;		
4.3.3.4.	nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą (sudaryti balansą, pelno (nuostolių) ataskaitas) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;		
4.3.3.5.	nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;		
4.3.3.6.	užtikrinti, kad visos jo įgytos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turėti ženklą CE);		
4.3.3.7.	užtikrinti, kad įsigytos investicijos, įgyvendinus projektą, atitiks aplinkosaugos, gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi);		
4.3.3.8.	ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti Alytaus rajono VVG ir Agentūrai apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje paramos paraiškoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus, įskaitant susijusių įmonių ir (arba) įmonių partnerių atsiradimą bei šeiminės padėties pasikeitimus;		
4.3.3.9.	ne mažiau kaip į 80 proc. kurių naujų darbo vietų įdarbinti kaimo gyventojus (sukūrus naujų darbo vietų kartu su mokėjimo prašymais ir metinėmis ataskaitomis pateikiamos darbo sutarčių kopijos ir ne senesnės kaip 15 d. d. pažymos apie naujų darbuotojų deklaruotą gyvenamąją vietą). Šį įsipareigojimą privalo išlaikyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;		
4.3.3.10.	sukūrus naujų darbo vietų kartu su mokėjimo prašymais ir metinėmis ataskaitomis pateikiamos darbo sutarčių kopijos. Šį įsipareigojimą privaloma išlaikyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;		
4.3.3.11.	atitikti atrankos kriterijams, už kuriuos projektui suteikiami balai, pareiškėjas turi užtikrinti projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu:		
4.3.3.12.	užbaigus statybos darbus, pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu);		
4.3.3.13.	pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos išlaidos);		
4.3.3.14.	tais atvejais, kai pareiškėjas prašo paramos įrangos ir (arba) technikos įrengimui ir (arba) sumontavimui, įranga ir (arba) technika turi būti įrengta ir (arba) sumontuota ir veikti iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Jei įranga ir (arba) technika montuojama statiniuose, be kurių ji atskirai negali funkcionuoti, pareiškėjas vėliausiai su galutiniu mokėjimo prašymu įsipareigoja pateikti statinių techninius projektus ir įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai		

	sumontuota ir veikia;
4.3.3.15.	nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galimai neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos (remiantis Galimai neteisėtai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika);
4.3.3.16.	jeigu vietos projekte numatyta vykdyti veikla yra susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), vietos projekto vykdytojas įsipareigoja užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“;
4.3.3.17.	užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų.
4.3.3.18.	apdrausti turtą, kuriam pagal nacionalinius teisės aktus privaloma teisinė registracija (pvz.: nekilnojamojo turto kadastre ir registre, transporto priemonių registre ir kt.), ir kuriam įsigyti ar sukurti panaudota parama laikotarpiu nuo mokėjimo prašymo, kuriame prašoma paramos kompensuoti įsigytą ar sukurtą turtą, pateikimo dienos iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, o įgyvendinus vietos projektą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Įvykus įvykiui vietos projekto vykdytojas įsipareigoja nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, apie tai raštu pranešti VPS vykdytojais, o ši nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie tai informuoti Agentūrą. Įvykus įvykiui, kurio metu sunaikinamas vietos projekto lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, vietos projekto vykdytojas įsipareigoja vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamąja turto verte ir ne blogesnių techninių parametrų;
4.3.3.19.	nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nenutraukti ar neperkelti gamybinės veiklos už Programos įgyvendinimo teritorijos ribų, nepakeisti infrastruktūros objekto ar jo dalies nuosavybės teisių, neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto, nepakeisti remiamos veiklos pobūdžio, tikslų, projekto įgyvendinimo sąlygų. Leidimą įkeisti turtą kredito įstaigoms Alytaus rajono VVG ir Agentūrai gali suteikti tik tam paramos gavėjui, kuris paramos paraiškoje kredito įstaigos paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių, ir tik tai kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;
4.3.3.20.	sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti paramos paraiškoje ir prie jos prideduose dokumentuose pateiktus duomenis ir atlikti patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;
4.3.3.21.	užtikrina naujos darbo vietos sukūrimą ir išlaikymą kaip nurodyta LR Žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakyme Nr. 3D-718 „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje“;
4.3.3.22.	kai projektą numatoma finansuoti skolintomis lėšomis, iki paramos sutarties pasirašymo dienos pateikti pasirašytą paskolos sutartį ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) sutartį. Nepateikus pasirašytos paskolos sutarties ar finansinės nuomos (lizingo) sutarties ir nepateikus patvirtinimo, kad projektas bus įgyvendintas nuosavomis lėšomis, paramos sutartis nepasirašoma;

4.3.3.23.	viešinti gautą paramą Vietos projektų administravimo taisyklių 155–160 punktų nustatyta tvarka;
4.3.3.24.	nepakeisti nekilnojamojo turto arba jo dalies, į kurią investuojama, nuosavybės teisių;
4.3.3.25.	nepakeisti veiklos pobūdžio, tikslų ar įgyvendinimo sąlygų, kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam vietos projekto tikslams. Jeigu vietos projekto vykdytojas planuoja daryti bet kokius šiame papunktyje minimų vietos projektų pakeitimus, iki vietos projekto pakeitimų pradžios turi apie tai informuoti VPS vykdytoją ir Agentūrą. Galutinį sprendimą dėl planuojamų vietos projekto pakeitimų neigiamos įtakos pradiniam vietos projekto tikslams buvimo arba nebuvimo priima Agentūra vidaus procedūrose nustatyta tvarka;
4.3.3.26.	siekiant palankaus sprendimo, nedaryti įtakos vietos projektą vertinantiems VPS vykdytojos darbuotojams, sprendimą dėl vietos projekto finansavimo priimančiam VPS vykdytojos valdymo organui arba atskiriems jo nariams, Agentūrai, Ministerijai;

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka) (paraiškos bei su ja pateikiamų priedų lapai turi būti sunumeruoti):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	1. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:</u> 1.1. Fizinio asmens dokumento arba juridinio asmens registracijos pažymėjimo kopija; 1.2. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma arba ūkininko registracijos pažymėjimas; 1.3. Gyvenamosios vietos deklaracija; 1.4. Kiti dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams. 2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u> 2.1. Dokumentai, užtikrinantys tinkamą projekto bendrojo finansavimo šaltinį; 3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u> 3.1. Komerciniai pasiūlymai; 3.2. Interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. „PrintScreen“); 3.3. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti siūlomas kainas. 4. <u>Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:</u> 4.1. Pareiškėjo rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.); 4.2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas); 4.3. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie
---	---

	pareiškėjo atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas); 5. <u>Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:</u> 5.1. Vietos projekto <u>verslo planas</u>, parengtas pagal FSA 2 priedo formą; 5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“)); 5.3. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“)); 5.4. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytoji suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus); 5.5. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas); 5.6. Visų nekilnojamojo <u>turto savininkų sutikimai</u> dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausančią sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos); 5.7. Praėjusių ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai. 6. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:</u> 6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.alytausrvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams); 6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje
--	--

	adresu www.alytausrvvg.lt. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (<i>de minimis</i>) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje). 7. <u>Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:</u> 7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos); 7.2. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis; 8. <u>Kiti dokumentai:</u> 8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas);
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.
5.3.	El. paštu: alytausrvvgprojektai@gmail.com paraiška ir jos priedai pateikiami pasirašyti elektroniniu parašu, o kartu turi būti pateikta paraiška ir verslo planas Word formatu.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.

2 priedas „Verslo planas“.

3 priedas „Vienos įmonės deklaracija“.

4 priedas „Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija“.